

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Várkert

Utoljára módosítva: 2013-10-08 20:13:18

Megye: Borsod-Abaúj-Zemplén

Községhatár: Sárospatak

A terület kiterjedése: 6.7 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1977

GPS koordináták: EOY-333260-836867

Felmérést végző személy(ek) neve: Barati Sándor, Kiss József, Tóth Viktor

E-mail címe(k):

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A Várkert a Szent Erzsébet utca, a Rákóczi út és az Arad utca által határolt tömbben helyezkedik el. Két bejárata a Rákóczi útról és a Szent Erzsébet utca déli végéből nyílik. A park egész évben szabadon látogatható.

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):

1826-ban a Bretzeinheim család felkérésére Henri Cavet tervei alapján angolkertet alakítottak ki, ma is ez a forma látható a parkban. A szentimentalista kertrészletek közül kiemelendő részletek voltak a műdomb és az ágyúdomb kerti házzal, kerti hidacsok a várárok felett. A várfalak tövében pálmaház is épült. Ma az egykori kert emlékét csak az öreg fák őrzik: találunk itt 515 cm törzskerületű fehér akácot (*Robinia pseudoacacia*), és itt él az országban a második legnagyobb 406 cm törzskerületű japánakác (*Sophora japonica*). A 360 és 375 cm törzskerületű kőrisek is matuzsálemi korúak és méretűek. Szépen díszlenek rajtuk kívül a platánok (*Platanus hybrida*), a hegyi juharok, (*Acer pseudoplatanus*), hársak, (*Tilia* sp.), mezei juharok (*Acer campestre*), vadgesztenyék (*Aesculus hippocastanum*), bugás csörgőfák (*Koelreuteria paniculata*), szivarfák (*Catalpa bignonioides*). A túlevelűek közül nő a kertben a tiszafa (*Taxus baccata*) és az erdei fenyő (*Pinus sylvestris*). A kert botanikai értékét jelzi a természetvédelmi oltalom, mely kiterjed a Borostyán szálló borostyánjaira és a templomot a várral összekötő Kádár Kata sétány növényeire is. A Várkert sétaújtjai, ösvényei gondozottak, a ligetes parkrészek rendszeresen kaszáltak, az utcabútorok, kandeláberek karbantartottak, azonban a várfal és a Rákóczi és Arad utcák mellett futó kerítések tövében kisé elhanyagolt az árokpárt. Jelentős méretű faegyedek: Japánakác (*Sophora japonica*) (a belsővár hídjától délre eső fa törzskerülete kb. 6 méter, magassága kb. 15-20 méter, lombkorona szélessége kb. 20 méter, koordinátái: 333268-836927; Arad utca KÉK-i vége, a várárookban – a várfalon kívül – lévő japánakác törzskerülete kb. 425 cm. Magassága kb. 15-20 méter, lombkorona szélessége kb. 15 méter, koordinátái: 333217-836977)

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

% Erdő

10 % Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

90 % Egyéb

Kert jellegű rendszeresen kezelt élőhely

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
P6-Parkok az egykori vegetáció maradványaival T5-Vetett gyepek

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket): Kaszálás,

Egyéb típus: Túristaforgalom

Jellemzőik, intenzitás: A fűnyírás a terület park jellegének fenntartását szolgálja, amely magában foglalja a még megmaradt sétaösvények tisztítását is. A turisták látogatása rendszeres a nyári tavaszi időszakban.

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Kaszálás, Fásítás,

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Nincs

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Nem

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Fajnév Tud. név Védetség Előfordulás Zöld varangy Bufo viridis V gyakori Zöld levelibéka Hyla arborea V szórványos Karvaly Accipiter nisus V szórványos Kakukk Cuculus canorus V szórványos Erdei fülesbagoly Asio otus V szórványos Nagy fakopáncs Dendrocopos major V szórványos Búbos pacsirta Galerida cristata V táplálkozó Füsti fecske Hirundo rustica V táplálkozó Molnár fecske Delichon urbica V táplálkozó, fészkelő Vörösbegy Erithacus rubecula V táplálkozó, fészkelő Házi rozsdafarkú Phoenichurus ochruros V táplálkozó, fészkelő Feketerigó Turdus merula V táplálkozó, fészkelő Énekes rigó Turdus philimelos V táplálkozó, fészkelő Barátposzáta Sylvia atricapilla V táplálkozó, fészkelő? Mezei poszáta Sylvia communis V táplálkozó Csilpcsalp füzike Phylloscopus collybita V táplálkozó, fészkelő? Barázdabillegető Motacilla alba V táplálkozó Széncinege Parus major V táplálkozó, fészkelő Kékcinege Parus caeruleus V táplálkozó, fészkelő Sárgarigó Oriolus oriolus V táplálkozó Házi veréb Passer domesticus V táplálkozó, fészkelő Mezei veréb Passer montanus V táplálkozó Erdei pinty Fringilla coelebs V táplálkozó, fészkelő Csicsörke Serinus serinus V táplálkozó Zöldike Carduelis chloris V táplálkozó, fészkelő Citromsármány Emberiza citrinella V táplálkozó, fészkelő?

5. Egyéb észrevétel

Felhasznált irodalmak: Sárospatak, Várkert és környéke beépítési terv (2008): Hadas Építész Mérnöki Művészeti Kft. Miskolc Bánfalvy A. (2010): A Rákóczi vár kertje. In.: „Természetesen Zöld” Helyi jelentőségű védett természeti értékek Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. Zöld Akció Egyesület, Miskolc. pp.58-59.